

ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЙ МЕРОСИ – ЯНГИ РЕНЕССАНС АСОСИ

Ўзбекистон бир неча минг йиллик улувор ва мұхташында тарихга эга. Юртимизда жаҳоншумул цивилизациялар, ийрик империялар, ҳавас қылса азригүлж шахарлар ва бебаҳо мөмнори обидалар вужуда келган. Айниқса, буюк аждодларимиз томонидан яратилган тенгисиз маданий мерос инсоният тарихида ўчмас из қолдирган. Ана шундай улувор ва бой маданий меросини асрар-авайлаш, ўрганиши ва уни оммалаштириш бўйича кейинги йилларда Президентимиз ташаббуси билан кенг кўламдаги ишлар амалга оширилди.

Айниқса, давлатимиз раҳбарининг БМТ Бош Ассамблеяси 75-сессиясида илгари сурған катор ташаббуслар орасида халқимиз маданийти ва тарixини оммалаштириш қартилган маданий форум ўтказишишлар амалга оширилди.

Дил сўзи

Фирдавс АБДУХОЛИКОВ,
Ўзбекистон маданий меросини
ўрганиши, саклаш ва
оммалаштириш бўйича
Бутунжоҳон жамияти бошқарувчи
раиси:

— Президентимиз янги Ренесанс санс пойдеворини яратиш гоясини илгари сурар экан, унинг хайётини рўёбига катта турти берадиган буюк аждодларимизнинг бебаҳо маданий меросини асрар-авайлаш ва тарифи этиш бўйича барча шаҳроитини яратиш берди.

Ана шу имкониятлардан фойдаланиб, жамиятимиз фаол иш олиб бормоқда. Жумладан, мазкур анъанавий анжуманинг мазмuni йилдан-йилга бойиб, кўлами кенгайиб бормоқда. Бу йилги конгресс хам ниҳоятда юқори савида, қизигин ва баланд рудҳа ўтказилди. Тадбир доирасида "Ўзбекистон маданий мероси" туркумидаги китоб-альбомларининг ўнта янги жилди, "Ҳазрати Занги ота", "Ўзбекистон кўлэзма мероси дурданалирида тарихий шахслар", "Ўзбекистон санъати дурданали", "Орол ва Аму бўйлариди: корақалпок санъати" китоб-альбомлари, "Дон Рум Гонзалес де Клавихо: Самарқанддаги Темур саройини саёҳат кундаги (1403 — 1406)", "Бадий атамалар энциклопедияси" китоблари тақdimotlari иштирокчиларда катта таассурут қолдириди.

Хусусан, муаллифларимда чоп этилган "Ўзбекистон кўлэзма мероси дур-

Долзарб мавзу

Дори воситаларини қалбаки-лаштириш ва контрабандаси кенг кўламли муаммолардан бири ҳисобланади ва бу жиддий масала билан ҳар бир давлат ўзгача услубда курашади.

Ўзбекистонда бир неча йилдан бўён "Asl Belgisi" раками маркировка тизими фаол жорий этилмоқда. Бу қалбаки маҳсулотларнинг кенг кўламли муаммосига карши курашда мухим воситадир.

Дори воситаларини мажбурий рақамли маркировкалаш Ўзбекистонда 2022 йил 1 сентябрда бошланган. У босқичма-босқич жорий этилмоқда. Унинг асосий вазифаларидан бири бозорни рақамлаштириш, контрафакт ва контрабандага карши курашишdir. Мажбурий рақамли маркировка бошланганидан бери дори воситалари учун 900 миллиондан отиқ кодлар чиқарилди.

Вазирлар Махкамасининг тегиши қарорига кўра, дори воситаларининг уч гурухи мувоффакияти йўлга кўйилди. Биринчиси — иккимачи қадоклаш, иккинчи гурух — бирламчи қадоклаш, шунингдек, орфандори воситалари.

Маркировка тизими маҳсулотларнинг ишлаб чиқарилиши ва айланмаси тўғрисидаги маълумотларни тўплайди. Бу, бир томондан, логистика занжирини бўйлаб

таклифи ҳалқаро ҳамжамият, хусусан, ЮНЕСКО томонидан қизигин кўлбад-куватларидан.

Жорий йилнинг 5 — 8 ноябрь кунлари Самарқанд шаҳрида Ўзбекистон маданий меросини ўрганиш, саклаш ва оммалаштириш бўйича Бутунжоҳон жамиятининг "Ўзбекистон маданий мероси — янги Ренесанс асоси" VII ҳалқаро конгресси ўтказилди. Унга 32 xorijiy мамлакатдан қарийб 350 нафар олим, эксперт, музей ва кутубхоналар раҳбарлари, оммавий ахборот воситалари вакиллари ташриф буюрди. Улар Ўзбекистонда маданий санъатни, буюк аждодлар меросини асрар-авайлаш, авлодларга безавол етказиш борасида олиб борилаетган ишларга юқсан баҳо берди.

Тадбир қатнашчиларидан Ўзбекистон маданий меросини ўрганиш, саклаш ва оммалаштириш бўйича фикр-мулоқазалари, юртимизда олган таасуротлари ҳақида ёзиб олдик.

ларажамиз бўлишини истасак, албатта, миллий ҳазиналаримиз, санъат ва маданиятимизнинг сакланишига, улардан келажак авлодни ҳабардор қилишнининишни керак.

Ўзбекистон — бокий меросга, бой маданият ва қадим тарихга эга мамлакат. Давлат раҳбари ана шу меросни саклаш ва таддик этишига жуда катта эътибор қаратмоқда. Бугунги конгресси ўрганиш хам ашни ўзбекистонинг қарорига келадиган тарихий шахсларнинг суратларини турли музейлардан сотиги олдик.

Аминманки, ушбу нашарнинг юртимиз тарихи ва буюк аждодларимизни ўрганиши ҳамда таддик этишида аҳамияти катта бўлади.

Махмуд Эрол КИЛИЧ,
«IRCICA» ҳалқаро Ислом тарихи,
санъати ва маданийти
таддикотлари маркази раиси:

— Санъат ва маданийтинг ҳаётимиздаги ўрни бугун кайсиридан маънода пасаяётгандек туюлади. Чунки замонамиз одамлари жадаллашаётгандан асрда яшаб, ниманидир бемалол ўқиб ё эшишиб лаззат туйишдан ийроқлашиб кетишиди. Тарих ҳам гувоҳлик беради, маданиятдан, маърифатдан, санъатдан узоқлашган ҳалқлар бора-бора таназулуга юз тутишган ва бунинг сабабларини бўшка нарсалардан деб билишган. Унтумаслик даркорки, биз agar ke-

Фредерик БРЕССАНД,
Франциядаги темурийлар
меросини ўрганиш жамияти
асосчиси ва раиси:

— Маданий маддий бойликлар ҳалқининг нақдардаги балуқлигини, қанчалик курдатга эгалигини кўрсатиб бериши айни ҳақиқат. Аждодларимиз курган мұхташам бинонларга ҳар қараганимизда, ёзган бебаҳо асарларини мутолаа қўлганимизда бун-